

Nr. 275.

24. september X - Y - Z 1942

1920 2. årg 275

A
Mappe 102
Eks. 1942
O.V.
Jfr.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

15

RUSSLAND.

Ved Stalingrad foregår kampene med uforminsket heftighet. I utkanten av byen har tyskerne hatt mindre fremgang etter et masseangrep med tanks. Nordvest for byen foretok russerne et motangrep, presset tyskerne tilbake og erobret et viktig veistykke. Times medarbeider i Moskva meddeler at hovedslaget raser utenfor byområdet, mens lokale kamper man mot mann foregår i byens gater og på åpne plasser. I Vest-Kaukasus blev lokale tyske angrep slått tilbake. På de øvrige frontavsnitt beholder russerne initiativet. Det går rykter i nætrale kretser at von Bock er avskjediget før 10 dager siden, etter den tyske fiasko ved Stalingrad. Byen skulde for lengst vært erobret. Det britiske admiralitet meddeler at en konvoi sammensatt av britiske, amerikanske og russiske fartøier, lastet med krigsmateriell, er kommet frem til nordrussiske havner. Konvoien hadde bare mindre tap, til tross for kraftige tyske angrep. Ingen av de ledende krigsfartøier er tapt.

WESTFRONTEN.

Natt til onsdag ble kraftverk i Frankrike og stålverk i Holland vellykket angrepet av R.A.F. I Frankrike øker misnøien med Lavals styre. Det har vært demonstrasjoner bl.a. i Marseille, Toulouse og Lyon. I Slovenia er 1400 gisler skutt og 10 tusner deportert p.g.a. attentat mot jernbaneanlegg som bl.a. er viktig for den tysk/italienske samferdsel. I Ungarn stiger misnøien, spesielt i forbinnelse med Stephan v. Hortys mystiske død på østfronten. v. Papen ventes til Budapest for å forsøke å ordne forholdene.

MIDTØSTEN.

Britiske styrker har foretatt vellykkede fremstøt mot aksestillingen, til 800 km. bak fiendens linjer, og har ødelagt bl.a. 30 fly på bakken, og sprengt flere amunisjonsdepoter i luften. Alierte fly har bombet havnen i Bengazi og satt 2 skip i brand. På Madagaskar har de britiske styrker nedkjempet den vesentlige franske motstand 25 km. fra hovedstaden Tantanarivo.

FJERNE ØSTEN.

Allierte fly har foretatt vellykkede flyangrep mot de japanske stillinger og baser på Ny Guinea og Salomonøiene. Amerikanerne holder stillingen på Guadalkanar.

LOKALT.

Domprostene i Hamar, Trondheim og Bergen, samt 12 andre prester er forvist fra sine resp. distrikter. Hagelin har på ny sendt ut et spørreskjema til alle offentlige tjenestemenn. Man skal bl.a. gjøre rede for sin ariske avstamning. La forsøket på katalogisering av det norske folk bli like lite vellykket denne gang, som ved hans første forsøk.

Send avisen videre, men husk : VÆR FORSIKTIG

Å TILGI UNDERTRYKKERNE FRÅ Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London, 24/9, 19.30.

Utdrag av H. M. Kongens tale:

Jeg vil benytte anledningen til å takke hjemmefronten for den hilsen jeg mottok på min 70-årsdag. Jeg kan ikke nekte for at jeg er skuffet over ikke å kunne feire den i Norge. Tiden kan falie lang for dere der hjemme. Men tap ikke motet! Husk vi kjemper for en god og rettferdig sak. La dere ikke provosere til handlinger som gir våre motstandere anledning til å iverksette strengere represalier enn de allerede har gjort. Fortsett kampen i dat stille og vær ved godt mot. Vår time kommer, vår sikre. Norge skal etter bli hvad det var : ETT FRITT OG SELVSTENDIG NORGE.

RUSSLAND.

Kampen om Stalingrad har rast i 56 dager, og pågår kraftigere enn noen sinne. Et intenst tysk infanteriangrep mot byens sentrum ble slått tilbake. 42 tyske tanks gikk tapt. Nordvest for byen fortsetter russenes offensive operasjoner. Russiske krigsfartøyer på Volga deltar effektivt i kampene. Tyskerne har gjennomsnittlig 1500 falne per dag. Forsterkninger må føres frem luftveien.

Tyske styrker som gikk til angrep ved Voronesj ble fullständig revet opp.

I Vest-Kaukasus sydøst for Novorossisk blev tyske angrep avvist. I Øst-Kaukasus er tyske forsøk på å bryte igjennom ved Grosnyj mislykket.

WESTFRONTEN.

Tunge britiske bombefly angrep i går natt nord-og nordvest-Tyskland. Ubåtverftene i Flensburg var hovedmålet. Fly av det nederlandske flyvåpen angrep en konvoi utenfor den hollandske kyst. I alt savnes 10 fly fra disse operasjoner. 3 tyske fly nærmet seg den engelske kyst. 1 blev skutt ned før det nådde frem. Det ble sluppet få bomber.

MIDTØSTEN.

Bortsett fra mindre patruljevirksomhet har alt vært stille på den egypatisk front. Et torpedofly har senket et aksefartøy utenfor den greske kyst.

Britiske tropper rykket igår inn i Madagaskars hovedstad Tananarivo. Troppene ble mottatt med begeistring av befolkningen. En britisk officer uttaler at den eneste hensikt med operasjonene på Madagaskar er å tilintetgjøre aksemaktenes planer. Det franske flagg vil fortsatt vaie over øya.

FJERNE ØSTEN.

Til tross for heftige angrep er det ikke lykkes japanerne å rykke videre frem over Owen Stanleyfjellene mot Port Moresby. Allierte fly har etter angrepet da japanske baser på Ny Guinea. På Guadalcanar er stillingen uforandret.

Det meldes at tre medlemmer av den belgiske regjering er unnsloppet fra tysk okkupert område og ankom et til England. De inntar nå sine plasser i kampen for Belgias frigjørelse.

En amerikansk titusen-tonner er sjøsatt ti dager etter kjølstreking!

Send avisen videre, men husk : VIS FORSIKTIGHET!

3 OKT 1942

A. Mange 102

Nr. 278.

28/9

X - Y - Z

1942

1921

2. plårg 278

1942

Å TILGI UNDERTRYKKE NE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKED E.

London 26/9, 19.30:

RUSSLAND.

Russernes stilling ved Stalingrad er sterkere idag enn for en uke siden. Marskalk Timosjenkos armeer som er kommet byen til unsetning, har i nordvest vunnet ytterligere terren. Herved er tyskeres sambandslinjer fra nord til syd blitt avskåret. Under kampene om en strategisk viktig høyde tapte tyskerne 17 tanks. Russerne utbygger stadig sine stillinger, og fremgangen fortsetter. Deres offensive operasjoner øker i intensitet. I selve byen er alle tyske angrep slått tilbake med blodige tap for fienden.

Ved Mosdok forsøkte tyskerne ved fortvilete angrep å trenge igjennem til oljefeltene ved Grosovij, men etter russiske motangrep måtte de trekke seg tilbake til sine utgangsstillinger.

På Leningradfronten kjemper tyskerne fortvilet for å holde sine stillinger under russernes stadig økende press. Man vil erindre at den tyske overkommando allerede for et år siden forutsa byens umiddelbart forestående fall.

Britiske og russiske aviser omtaler den strålende bedrift allierte sjøfolk utførte ved å føre krigens hittil største konvoi vel frem til bestemmelssestedet. Konvoien bragte komplett utstyr for ni divisjoner til den tappert kjempende russiske armee. Disse kjennsgjerninger stiller de tyske meddelelser om at konvoien praktisk talt i sin helhet ble tilintetgjort i et eiendommelig lys.

VESTFRONTPEN.

R.A.F. angrep i natt skipsfart utenfor den hollandske kyst og i stredet ved Dover. Det ble oppnådd treffere på en lastebåt. Et bevoenkingsfartøy ble satt på land syd for Calais. Ingen britiske fly gikk tapt. Tyske fly kastet noen få bomber over Englands sydkyst. Ett fly ble skutt ned. Luftfartsministeriet meddeler at av de fire britiske fly som angrep Oslo igår ettermiddag gikk ett fly tapt.

Fra Ungarn meddeles at jernbanetrafikken innstilles etter klokken 20 på grunn av frykten for luftangrep.

MIDTØSTEN.

Fra den egyptiske front meldes at allierte fly har bombardert fiendtlige landningsplasser. Likaledes blev transportkolonner på veien fra Sfai el Barani til Mersa Matru angrepet. Over Malta ble to fiendtlige fly skutt ned. Britene led ingen tap. Siden begynnelsen av juni er fiendtlige skip på tilsammen 60 000 tonn senket i Middelhavet, 80 000 tonn er skadet i henhold til de seneste meddelelsene. Har britiske ubåter senket fem fartøyer i Middelhavet, ytterligere to er antakelig senket og et tredje er skadet.

FJERNE ØSTEN.

Allierte styrker har forbedret sine stillinger i Owen Stanleyfjellene på New Guinea. Japanernes base Buna er vellykket bombet. Ved New Britain oppnådde man fulltreffer på en lastebåt. Ved Salomonsøyene er tre japanske transportskip senket.

Fra Washington meddeles at de amerikanske verfter i september gjennomsnittlig har levert tre skip pr. dag.

(forts.)

London 27/9, 1930.

RUSSLAND.

Efter 59 dagers intense kamper holder Stalingrad fremdeles stand. Marskal Timosjenko's undsetningsarme har i nordvest vunnet nytt terren, og påført tyskerne store tap. Det meldes for første gang om kamper syd for byen, hvor russerne er gått til angrep. Inne i byen er det lykkes tyskern etter voldsomme angrep å trenge gjennem de russiske stillinger på et enkelt punkt. Russerne er gått til motangrep for å trenge tyskerne tilbake. En korrespondent ved fronten forteller at kampområdet i byen er et eneste virvar av døde, sammenstyrte bygninger, ødelagte tanks, kanoner og nedskutte fly. I Kaukasus holder russerne sine stillinger. En russisk ubåt har senket en rumensk destroyer og 3 forsyningsskip i Svartehavet.

Wendel Wilkie har besøkt Østfronten og uttaler sin begeistring for russernes tapperhet og kampånd.

WESTFRONTEN.

De siste 24 timer har det ikke foregått noen militære operasjoner av betydning.

Fra Vichy meldes at Lavals forbinnelsesledd med den tyske regjering, Benois Mechant (?), er avsatt. Han har intrigert med Lavals rival Doriot.

MIDTØSTEN.

Fra Egypt meldes at operasjonene det siste døgn har innskrenket sig til patrulje- og flyvirksomhet. Allierte fly har angrepet fiertlige baser og forbinnelseslinjer. I Middelhavsområdet er 7 aksefly skutt ned. To britiske fly er gått tapt.

Det er idag toårsdagen for undertegningen av tremaktspakten mellom Tyskland, Italia og Japan. Den tyskkontrollerte presse omtaler i disse dager det mørke samarbeidet som er etablert mellom spesielt tyske og japanske flåtestridskrefter. Det er i den forbinnelse interessant å bemerke at Tysklands aksebror Japan lever i fredeig forhold til Russland. Samarbeide er øiensynlig ikke like intimt på alle områder.

Forhandlingene mellom det midlertidige kirkestyre og Quislings kirkedepartement er avbrutt. Kirkestyret forlangte forhandlinger på fritt grunnlag. Alle biskoper, også Bergrav som møtte løslates, skulle delta i forhandlingene. Man måtte ha anledning til å innkalde de konsulenter man måtte ønske. Disse krav ble imidlertid avvist. Vi skal senere behandle dette spørsmål mere detaljert.

Vi vil etter en gang innskjerpe nødvendigheten av å innta en rolig og besindig holdning, trass i alle provokasjoner. I øieblikket har nazistene makten, og de nøler aldri med å bruke den. I den forbinnelse siterer vi en dansk uttalelse i denne tid:

"Spild ikke jeres Tid paa at skændes med Ødeleggjerner. De kan dog ikke førsta jer. Tal ikke til dem om Sandhed - de kender den ikke - de vil kalde den Forræderi. Tal ikke til dem om Retfærdighed - de kender den ikke - de kalder den Slaphed og Svaghed. Tal ikke til dem om Frihed - de kender den ikke - de kalder den Ulydighed. Tal ikke til dem om Aand - de forstaar jer ikke - de kender kun Frasor og Taagetale, og tror at det er Aand. Prøv ikke at kæmpe imod dem - i alt ondt er de 100 Gange sterkere end I."

Før dem som har noe spesielt usnakket med "ministerpresident" Quisling kan vi opplyse at hans private telefonnummer i den senere tid har vært 596931

Send avisen videre, men husk: V I S F O R S I K T I G H E T !

3 OKT. 1942

Mappo 102

Ekspl. 280

Nr. 280. 1/10 X - Y - Z 1942. 1922 2. årg. 1972

A TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London, 29. og 30. sept.

ØSTFRONTEN

Fra Stalingrad meldes om stadig like intense kamper. Tyskerne kjemper med ca. 20.000 mann innenfor byens grenser. 29. meldtes om mindre torsk fremgang. Onsdagens russiske kommunike forteller at regulære soldater, støttet av borgergarden, er gått til intense motangrep med bajonettene for å vinne stillingene tilbake. Det blev meldt 29. at tyskerne en dag hadde 1500 falne, og mistet 29 tanks. Nordvest for Stalingrad fortsetter det russiske press mellom Volga og Don. På enkelte steder er det lykkes russerne å komme frem til Don. På dette frontavsnitt har tyskerne bygget ut sine stillinger med 30 divisjoner i dybden. (Aftenposten meddelte igår at hovedkampene nu foregår utenfor byen).

Fra andre frontavsnitt meldte det russiske kommunike tirsdag at den russiske offensiv ved Rsjev fortsetter. Man har brutt gjennom de tyske linjer, og erobret 25 beboede strøk. Den 30. meldtes at fremgangen fortsetter gjennom tyskernes såkalte "Führerlinje". Om stillingen i Kaukasus forteller onsdagens kommunike at russerne holder stand etter 4 dagers torsk offensiv ved Mosdok. Sydøst for Novorossisk angriper tyske og rumenske alpetropper uten hell.

VESTFRONTEN.

Det er inngått en avtale mellom den tsjeko-slovakiske regjering i London og sjefen for de frie franske styrker, general de Gaulle, hvorefter München-avtalen av 29. sept. 1938 betraktes som ugyldig. Lavals plan om å sende 150.000 franske fagarbeidere til Tyskland er totalt mislykket. Hittil er det bare 17.000 som er reist, og det er bare 14 dager igjen av den frist den fransk quisling har fått.

Onsdagens britiske kommunike fra Luftministeriet meddeler at 3 tyske fly er skutt ned over Englands sydkyst.

Berliner Börsenzeitung meldte 21. sept. at tyske ubåter i tiden 1. - 21. sept. hadde senket 721.000 tonn fiendtlig tonnasje. 24/9 øket det tyske telegrambyrå Trans Ocean dette tall til 849.000 tonn. Dagen etter fandt den tyske overkommando imidlertid ut at det ikke var mørke enn 670.000 tonn. I forbinnelse med de fantastiske tyske meldinger om senket tonnasje er det interessant å bemerke at sjøassuransepremien for farvannet langs Amerikas Atlanterhavskyst er blitt nedsatt for annen gang i løpet av kort tid.

En korrespondent for Hamburger Fremdenblatt som har besøkt Bremen, forteller at store deler av byen er fullstendig ødelagt. Ca. 30% av befolkningen må nu nøie seg med mindreverdige boliger. Om forholdene i Hamburg meddeler avisen at 200.000 personer er husville.

Fra Washington meddeles at president Roosevelt har anmodet Kongressen om å bevilje 715 millioner dollaars til bygning av 14,000 nye fly for marinens luftvåpen.

MIDTØSTEN.

Fra den egyptiske front meldes om patruljevirksomhet. Onsdagens kommunike fra Luftkommandoen meldte om vellykkede angrep mot Tobruk og fremskutte fiendtlige flyplasser. I Middelhavsområdet har man hatt treffere på et italiensk handelskip og en destroyer som ble satt på grund. Fiendtlige fly som nærmest sig Malta trakk sig tilbake uten kamp da de ble engasjert av britiske jagere.

Fra Madagaskar meldes at Tuléar, den siste havneby syd på øya, har overgitt sig til de britiske styrker uten kamp.

forts.

A - 3080
Y743 3080
Nr. 281. 3/9 X - Y - Z 1942.

Mappe 102
Eksp. 5/10

ÅRE 2. ÅRG.

A TILGI UNDERTRYKKERNE ER A ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London 1. og 2. oktober.

RØSSLAND.
Fra Stalingrad meldes at intense tyske panserangrep, tildels med friske tropper, har vunnet endel terreng i byens nordvestlige forsteder. Tysk artilleri invaderer arbeiderboliger og fergesteder ved Volga under ild. Fredagens russiske kommunike melder at man er igatt til motangrep syd for byen, og gjenerobret en landsby og et høydepunkt. Fredag meldes at russerne har drevet fienden ut av flere viktige stillinger nord og nordvest for byen, og bl.a. inntatt en landsby. Fra Kaukasus meldes at russerne motstår alle tyske angrep såvel ved Mesdokysom på Novorossiskfronten. Torsdag ble meldt at en rumensk rifledivision ved Svartehavskysten hadde 8000 falne. Det meldes at det russiske press ved Voronesj og på Rjeki- og Leningrad-fronten øppet holdes. Torsdag meldes om 24 nedskutte fly ved Leningrad. En tysk 10.000 tonner ble senket i Østersjøen. Russerne melder fredag om senking av ytterligere 3 transportskip. Om de tyske tap meldes at fienden i løpet av de første 4 ukers kamp om Stalingrad tapte 200.000 mann, neste uke 25.000, og senere ca. 80.000 pr. uke. For ett år siden gav Hitler den tyske armé følgende dagsordre: "Alt er klart til å gi den russiske armé død støtet før vinteren kommer." Det var for ett år siden. Idag betrakter Hitler det armet vinterfeldttoget i Russland som et uungåelig faktum. Riktig nok lovet han i sin siste tale det tyske folk at redslene fra vinteren 1940/41 ikke skulle gjentas, men folket kan neppe føle sig særlig beroliget av hans forsikringer.

Times korrespondent i Stockholm melder at tyskerne er forberedt på å møte de største vanskeligheter under overvintringen i Russland. De erobrede byer er for en stor del ruinhoper, og byr små eller ingen muligheter for vinterkvarter. På grunn av forlengelsen av forbundseslinjene blitt ennu flere sårbarer, mens russiske tropper, og i denne forbinnelse spesielt flyvåpenet er intakt.

VESTFRONTEN.

Natt til fredag angrep store styrker av det britiske flyvåpen ubåtverftene i Flensburg, og steder langs den tyske Østersjøkyst, samt skipsfart ved den hollandske kyst. 17 fly savnes etter disse operasjoner. Fra Stockholm meldes at det råder megen forvirring blandt de tyske styrker på franske kysten etter den allierte landgang ved Dieppe. Tyskerne trodde at det dreiet seg om en invasjon, og v. Rundstedt samlet alle sine styrker i Dieppe-området for å forsøke å drive de allierte tilbake. Var det blitt landsatt tropper lengere syd, ville tyskerne praktisk talt ikke ha disponibele styrker å møte dem med. I henhold til oppgave i The Times Weekly Edition tapte tyskerne 4000 mann ved den allierte landgang. Fra Washington meldes at de amerikanske sjøsetninger alene nu overstiger den samlede senking av alliert tonnasje. U.S.A vil i løpet av 1942 ha bygget 8 millioner tonn handelstonnasje. I løpet av september er 93 skip på tilsammen 1 million tonn sjøsatt.

MIDTØSTEN.

Fra Kair melder at de britiske styrker nu konsoliderer de stillinger som ble erobret på midtavsnittet under onsdagens kamper. Det dreier forts.

sig ikke om landevinning av større omfang, men erobringene vil vesentlig bedre de britiske stillinger. Torsdagens kommunike meldte at allierte fly hadde angrepet Tobruk, Sollum og Bardia. To britiske langdistansejagere angrep 4 fiendtlige bombefly, hvorav 3 blev skutt ned. Britene hadde ingen tap. Det blev i fredagens kommunike meldt om angrep mot fiendtlige fartøier i Tobruks havn. I Navarinobukten i Hellas opnåddes to fulltreffere på et fiendtlig transportskip.

FJERNE ØSTEN.

Sølv torsdag som fredag meldtes om alliert fremgang i Owen Stanleyfjellen på New Guinen. De japanske hovedstyrker trekker sig tilbake. De japanske baser på øya er angrepet av allierte fly. Fredag ble meldt at amerikansk ubåter har senket 5 japanske transportskip i det vestlige Stillehav.

LOKALT.

Det foreligger meddelelse om de grusomheter 400 norske fanger ble utsatt for under transporten fra Grini til Kvenangen i tiden 4.-13. august. Under den 35 timers jernbanetransport fra Oslo til Trondheim ble fangene stuvet inn i kuvogner, 38 i hver vogn. Alle dører og luker ble forsværlig lukket. I Trondheim ble fangene samme med 40 ledelsesfeller overfra innskipet på d/s "BODØ". Denne er sertifisert for 200 passasjerer, men fangene ble stuvet inn i alle disponibele skipsrum. De tyske og norske slavedrivere reserverte lugarene for sig selv. Ved fremkomsten var mange av fangene blitt syke av påkjenningen. En av disse, Andreas Dolva fra Skien, avgikk senere ved døden. Dolva var syk allerede ved avreisen fra Oslo, men blev nektet legehjelp da man beskyldte ham for å simulere. I Skien var Dolva en kjendt og aktet mann. Han blev arrestert i begynnelsen av juni, under den store razzia der. Dolva som blev 49 år, etterlater sig hustru og 3 barn.

I tilslutning til vår meddelelse i torsdagsnummeret om ødeleggelsene ved smelteverket i Glomfjord, kan vi meddele at den blev foretatt av 7 fallskjermssoldater som blev landsatt oppå fjellet. Soldatene trengte sig ned i dalen, overmannet vaktene, og foretok sprengingene av kraftstasjonen og rørgatene. De blev senere tatt til fange, og er ført til Oslo.

Send avisens videre, men husk: V.I.S F.O.R.S I K T I G H E T